

Výrok stížností napadený je tudíž porušením kategorického předpisu zákona o podmíněném odsouzení, totiž ustanovení § 1, odst. 1 tohoto zákona v části, jejíž použití nepodléhá volnému soudcovskému uvážení. Nedbáním tohoto velícího předpisu vykročil první soud ze své trestní moci. Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto vyhověti a napadený výrok zrušiti.

Čís. 5902.

Bylo-li upuštěno od uložení trestu podle § 6 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n., nelze se zabývatí otázkou podmíněnosti odsouzení podle zákona čís. 562/1919 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 18. května 1937, Zm II 85/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku soudu mládeže, jímž byl mladistvý obviněný uznán vinným proviněním podle § 24, odst. 1 zákona č. 9/1924 Sb. z. a n. a § 3 zákona č. 48/1931 Sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 11 tr. ř., který spatřuje v tom, že soud mládeže, upustiv podle § 6, čís. 1 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n. od uložení trestu obviněnému, nevyslovil v rozsudku, zda odsouzení obviněného je podmíněné či nepodmíněné.

Zmateční stížnost se opírá o plenární rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 3. července 1923, čís. Pres. 466/23, uveřejněné pod čís. 1248 Sb. n. s., jímž bylo vyřčeno, že je na nalézacím soudě, aby v každém případě, nebyl-li uložen trest na svobodě delší jednoho roku, pojal do výroku rozsudečného a odůvodnil v důvodech rozsudku, zda přiznal podmíněný odklad výkonu trestu podle zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n., čili nic, či zda si ve smyslu § 7, odst. 2 tohoto zákona vyhradil rozhodnouti o něm dodatečně zvláštním usnesením, a že neučinil-li tak, lze nápravu zjednatí uplatněním zmatku podle § 281, čís. 11 tr. ř., a dále o rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 3154 Sb. n. s., v němž bylo vysloveno, že předmětem zákona čís. 562/1919 Sb. z. a n. není podmíněný odklad výkonu trestu, nýbrž podmíněné odsouzení jako takové, že důležitějším důsledkem podmíněného odsouzení v případě osvědčení se nežli to, že se trest nevykoná, je, že se má za to, že vinník nebyl vůbec odsouzen (§ 1, odst. 2 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n.) a že proto o podmíněnosti odsouzení nutno uvažovati a rozhodnouti, i když vinníkovi nehrozí výkon trestu, protože doba započtené vazby prozatímní a vyšetřovací vyčerpává plně výměru uloženého trestu, nebo protože vinníkovi nebyl uložen žádný trest (§ 265 tr. ř.) nebo od uložení trestu bylo soudem upuštěno (§ 18, čís. 1 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n.).

Přes to nelze zmateční stížnosti v souzeném případě přiznati důvodnost. Při řešení otázky, zda odsouzení, při němž soud upustil od uložení trestu (od potrestání), může býti podmíněné podle § 1 zák. čis. 562/1919 Sb. z. a n. čili nic, nutno vycházeti z povahy instituce upuštění od uložení trestu, jak byla zavedena a upravena právě zákonem, o který v souzeném případě jde.

Instituce upuštění od uložení trestu byla do našeho trestního práva zavedena v různých formách, resp. stupních (§ 18, čis. 1 zák. čis. 124/1924 Sb. z. a n., § 6 zák. čis. 48/1931 Sb. z. a n., §§ 9, 10 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n.) a podle toho, o kterou tuto formu jde, nutno řešiti otázku výše uvedenou.

Podle § 6, odst. 1 zák. čis. 48/1931 Sb. z. a n. může soud, odsuzuje mladistvého v případech tam uvedených, upustiti od uložení trestu. Takovýto výrok má podle § 6, odst. 3 cit. zák. účinky prominutí trestu. Podle § 6, odst. 4 cit. zák. se odsouzení v takovém případě vůbec nezapisuje do rejstříku trestů. Zákon se zde spokojuje s pouhým prohlášením rozsudku, to je výroku o vině, který pokládá za daných předpokladů za dostatečný zákrok proti mladistvému provinilci, ježto ono prohlášení odsuzujícího rozsudku skýtá již samo o sobě dostatečný podklad pro předpoklad, že se mladistvý polepší a že proto není třeba přísnějšího zákroku proti němu, jakým by bylo podle — co do intensity odstupňovaného — výpočtu § 5 cit. zák. odsouzení k trestu podmíněně nebo odsouzení k trestu nepodmíněně. Dikce tohoto zákonného ustanovení, které pouze při odsouzení k trestu uvádí, že může býti podmíněné, nasvědčuje jasně tomu, že v případě upuštění od uložení trestu je vyloučeno vyřknouti odsouzení podmíněně. Výrok o upuštění od uložení trestu jest okamžikem své pravoplatnosti konečný, takže žádná následná událost (spáchání nového trestného činu nebo pod.) nemůže vésti k jeho změně a k dodatnému uložení nějakého trestu. Poněvadž odsouzení ve smyslu čtvrtého odstavce § 6 zákona čis. 48/1931 Sb. z. a n. se nezapisuje do rejstříku trestů a vinník neztrácí vůbec svoji zachovalost a ježto podle § 10 téhož zákona nenastávají ani následky odsouzení, není zde vůbec předmětu pro podmíněné odsouzení a rovněž ne pro zahlazení odsouzení (§ 1 zák. čis. 111/1928 Sb. z. a n.). Takto vybudovaná instituce upuštění od uložení trestu jde ještě dále nežli instituce podmíněného odsouzení, dává vinníkovi ještě výhodnější postavení, nežli tato a tuto vylučuje. Na věci nemění nic, že se odsouzení vede v evidenci poručenského soudu, který je na požádání sdělí soudu mládeže při opětném trestním řízení proti mladistvému (§§ 37, 38 zákona čis. 48/1931 Sb. z. a n.); neboť podobně je tomu i v případě podmíněného odsouzení, kde úřad rejstříku trestů sdělí trestnímu soudu na požádání i odsouzení, kde se vinník osvědčil (§ 9 zák. čis. 562/1919 Sb. z. a n.) a trestní soud může při novém odsouzení vinníkově vzíti zřetel k tomu, že se již jednou odsouzení pouze podmíněné ukázalo býti nepostačujícím.

Nalézací soud se proto právem nezabýval otázkou podmíněnosti nebo nepodmíněnosti odsouzení. Zmateční stížnost státního zastupitelství bylo z tohoto důvodu jako neodůvodněnou zamítnouti.

Čís. 5903.

Předpis § 425, odst. 1 tr. ř. (§ 344, čís. 8 tr. ř.) neukládá předsedovi porotního soudu, aby vyložil porotcům zákonné sazby trestní.

Byl-li trest doživotního žaláře zmírněn podle § 338, odst. 2 tr. ř., nesmí trvání dočasného trestu přesahovati dvacet let (§ 17 tr. zák., § 344, čís. 12 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 18. května 1937, Zm I 111/37.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmatečných stížnostech obžalovaných A. a B. jakož i o zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu jako soudu porotního ze dne 5. listopadu 1936, jímž byli oba stěžovatelé uznáni vinnými zločinem loupeže podle §§ 190, 194, 195 tr. z., takto právem:

Zmatečným stížnostem obžalovaných A. a B. (označeným jako odvolání), pokud jde o výrok o výši trestu, jakož i zmateční stížnosti státního zastupitelství se vyhovuje a napadený rozsudek, pokud jde o výrok o výši trestu u obžalovaných B. a A., se zrušuje jako zmatečný. Jinak se zmateční stížnost obžalovaného A. zamítá.

Obžalovaným B. a A. vyměřuje se podle § 195 tr. z. znova trest za použití §§ 338 a 265 tr. ř., a to B. těžký žalář v trvání 19 roků a A. těžký žalář v trvání 16 let, u obou čtvrtletně postem zotřesený.

Z d ů v o d ů:

Bezpodstatná je námitka s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 344, čís. 8 tr. ř., že předsedou porotního soudu byl porušen předpis § 325 tr. ř. tím, že předseda nedal porotcům vysvětlení o trestech, jež jsou zákonem stanoveny na jednotlivé druhy zločinu loupeže; neboť předpis tohoto zákonného ustanovení ukládá předsedovi, aby vyložil porotcům zákonné znaky trestného skutku a význam zákonných výrazů v otázkách se vyskytujících, neukládá mu však, aby byly porotcům vyloženy i trestní sazby zákona. To neukládá zákon ani v případě, kdy byly dány dodatkové otázky ve smyslu § 322 tr. ř., poněvadž i tu je předseda porotního soudu povinen vyložiti porotcům toliko význam zákonných výrazů v takových otázkách se vyskytujících a nesmí je poučiti, jaká trestní sazba při kladné odpovědi na otázky ty přichází v úvahu. To je ostatně ustanovením § 324 tr. ř. z projednávání před výrokem porotců vyloučeno, ježto o trestu přísluší rozhodovati soudnímu sboru porotnímu, a to teprve poté, když byl obžalovaný uznán vinným a když byly slyšeny strany (§ 335 a násl. tr. ř.). Že by poučení přednesené před-